

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

Τα γηρατειά και η γρια Κώσταινα

Το όνομα της πρωταγωνίστριας μας είναι Μαρία. Όμως εγώ τη λέγω Κώσταινα και θα σας εξηγήσω γιατί. Τον άνδρα της τον λέγανε Κώστα αλλά πέθανε πριν πολλά χρόνια. Της είχε αφήσει τότε έξι μικρά παιδιά, τέσσερα αγόρια και δυο κόρες. Και από τότε που πέθανε ο μακαρίτης, η Μαρία έγινε Κώσταινα όχι γιατί το ήθελε αλλά γιατί δεν μπορούσε να κάμει διαφορετικά. Δούλεψε σκληρά σ' όλη της τη ζωή πρώτα σαν άνδρας και ύστερα σαν γυναίκα, για να μεγαλώσει τα παιδιά της. Και τα κατάφερε κι έτσι κέρδισε επάξια τα δυο ονόματα.

Από τα έξι της παιδιά τα τρία ξενητέφτηκαν και τα άλλα έμειναν στον τόπο μας. Όμως όλα πέτυχαν και κατέχουν κάποια θέση είτε στη δική μας κοινωνία ή εκεί στα ξένα που βρίσκονται ακόμη τα τρία της ξενητεμένα παιδιά.

Η κυρία Κώσταινα είναι τώρα σχεδόν στα ογδόντα πέντε της χρόνια. Έκαμε εγγόνια, δισέγγονα και παρ' ολίγο να μας έκαμνε και τρισέγγονα αν δεν διέλυε πρόσφατα ο αρραβώνας της δισέγγονης της. Όμως θα μας κάμει κάποτε και τρισέγγονα. Δεν είναι φέτος, του χρόνου, του άλλου χρόνου, κάποτε θα μας κάμει. Γιατί η κυρία Κώσταινα θα ζήσει και πρέπει να ζήσει ακόμη λίγα χρόνια. Παρ' όλη την ηλικία της, η κυρία Κώσταινα διατηρεί το διαυγές και υπερήφανο της πνεύμα, κάμνει τους περιπάτους της και περιποιείται μόνη της τον εαυτό της και το δωματάκι της που μένει. Βέβαια κάποτε τη βλέπω να δακρύζει, να κλαίει, να μονολογεί με τον εαυτό της αλλά αυτά είναι συνηθισμένα για τους γέροντες. Βλέπετε οι γέροι κάμνουν ό,τι μπορούν για να διατηρήσουν την επαφή τους με τον εαυτό τους. Ακόμη πιο πολύ οι γέροι ενδιαφέρονται για τους συγγενείς τους, μόνο

που αυτοί πολύ σπάνια ενδιαφέρονται για αυτούς.

Ποιός ξέρει, ίσως γιατί οι γέροι θέλουν να δημιουργήσουν καλές αναμνήσεις για να τις πάρουν μαζί τους, όλη τους η σκέψη, όλη τους η ζωή είναι τα παιδιά τους, τα εγγόνια τους, τα δικά τους πρόσωπα.

Πράγματι, οι γέροι μπορεί να μη θέλουν να χάσουν την επαφή τους, όμως δεν θέλουν τίποτε για τους ίδιους. Ούτε πλούτη, ούτε δόξες, ούτε τύχες. Όλα τους τα πλούτη και όλες τους οι έννοιες είναι οι δικοί τους και το μόνο που θέλουν είναι να τους βλέπουν όσο πιο συχνά μπορούν.

Με αυτή την εισαγωγή θέλησα να αρχίσω το σημερινό μου χρονογράφημα. Γιατί να σας το κρύψω. Σήμερα είμαι πολύ ταραγμένος. Όπως κάθε μέρα έτσι και σήμερα είπα με όλη μου την όρεξη την καλημέρα μου στην κυρία Κώσταινα. Όμως η κυρία Κώσταινα ήταν άλλη γυναίκα σήμερα. Αντί να μου ανταποδώσει την καλημέρα όπως πάντα, μου μίλησε διαφορετικά.

Τι να την κάμω την καλή μέρα μου είπε. Θέλω να πεθάνω, να πεθάνω, να πεθάνω κύριε Ανδρέα.

Γιατί να πεθάνεις κυρία Κώσταινα, η ζωή είναι τόσο γλυκιά. Τόσα χρόνια αγαπούσες τη ζωή και τα κατάφερνες και νικούσες το θάνατο, τώρα τι έπαθες;

Τι να σου πω κύριε Ανδρέα. Τα παιδιά μου, τα παιδιά μου, τα εγγόνια μου θέλουν να με κλείσουν στο γηροκομείο. Με θέλουν να περπατώ στο σκοτάδι για να μην μπορώ να βλέπω τους συγγενείς, τους φίλους μου, εσάς τους γείτονες μου. Θέλω να πεθάνω, να πεθάνω κύριε Ανδρέα. Τουλάχιστον ο θάνατος ξέρει και ανακαλεί τα ελαττώματα των ανθρώπων και μνημονεύει μόνο τα καλά τους. Και συνέχισε η κυρία Κώσταινα:

«Βλέπεις η ζωή για τους γέρους είναι διαφορετική, κύριε Ανδρέα. Τους ξεθάφτει τα ελαττώματα τους και τους κάμνει ενοχλητικούς. Τα παιδιά μου και τα εγγόνια μου με λεν μουρμούρα, με λεν ιδιότροπη. Ακόμη μου λεν πως έφαγα το ψωμί μου και πως τους έγινα βάρος. Μου λένε ακόμη πως το μυαλό μου σκούριασε, πως είναι αρτηριοσκληρωτική, πως μοιάζω με τις γάτες που θέλουν να μείνουν πάντα στο ίδιο σπίτι.

Προτιμώ το θάνατο, κύριε Ανδρέα. Προτιμώ το Χάροντα, κύριε Ανδρέα. Τουλάχιστον αυτός δέχεται χωρίς προτίμηση τους δίκαιους και τους αμαρτωλούς, τους λιγομίλητους και τους μούρμουρους, τους πλούσιους και τους φτωχούς, τους νέους και τους γέρους. Ποιός ξέρει ίσως εκεί που θα πάω οι άνθρωποι να είναι πιο πονετικοί και να νιώθουν τον πόνο μου και τη δυστυχία μου.

Κύριε Ανδρέα, σ' όλη μου τη ζωή ήξερα να αντιμετωπίζω τη δυστυχία και τις δυσκολές περιστάσεις, όμως τώρα δεν μπορώ. Προτιμώ τον ωχρό θάνατο παρά να μη βλέπω τους δικούς μου, τους φίλους μου, τους γειτόνους μου.

- Ηρέμησε κυρία Κώσταινα και όλα θα διορθωθούν. Εγώ τουλάχιστον, αν μπορούσα, δεν θα επέτρεπα να γίνει τόσο μεγάλη αδικία σε σένα. Θα μιλήσω στα παιδιά σου, στα εγγόνια σου και θα με ακούσουν, θα με καταλάβουν.

- Όχι κύριε Ανδρέα να μη πεις σε κανένα τίποτα, θα ζήσω στο γηροκομείο.

Και τα δάκρυα της έτρεχαν σαν ποταμός λες και εύρισκε σ' αυτά ανακούφιση και ευτυχία.

Ποιος ξέρει ίσως η κυρία Κώσταινα να μπορέσει να προσαρμοστεί στο καινούριο της περιβάλλον και να τη δω σε λίγες μέρες στο γηροκομείο ευτυχισμένη. Μήπως είναι λίγοι εκείνοι που το μεγάλο τους όνειρο είναι να ζήσουν με τους ανθρώπους και να πεθάνουν με τους σοφούς. Γιατί για μένα όσοι μπόρεσαν και έφθασαν στα βαθιά τους γεράματα, έγιναν σοφοί.

Ποιός ξέρει ίσως εκεί στο γηροκομείο η κυρία Κώσταινα μαζί με τους σοφούς να μπορέσει να ξεχάσει τις ταλαιπωρίες και τις κακουχίες που πέρασε στη ζωή της για να μεγαλώσει τα παιδιά της τα οποία τώρα θέλουν να την αρνηθούν. Μόνο που χωρίς να το θέλω έρχεται στη θύμηση μου ο Μωσαϊκός νόμος που λέγει περίπου τα εξής:

«Όποιος δεν γηροτροφήσει τους γονείς του να λιθάζεται μέχρι που να θανατώνεται αληθινά».

Και το λέγω αυτό με όλη τη δύναμη της ψυχής μου για να το ακούσουν όσοι έχουν γονιούς γέρους.

A.M. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ